

nigdy nie powstały. Dwa pisma publiczne, wychodzące w języku przodków naszych, ob-
znajmują nas ze wszystkiem, co należy do
ulepszenia i ustalenia przyszłego losu na-
szego. Jak tylko ustanowione będzie prawo
publiczne, przestaną nasze ziemie być po-
dobnemi do wyschłego łoża potoku. Jluż to
zmianom nie uległa ta stara Dacya, wysta-
wiona na przechód wojska wszystkich naro-
dów od Trajana i Decybalda aż do Stefa-
na Wielkiego, od tego zaś, aż do naszych
czasów! Ofiary jeograficznego swego poło-
żenia, elekcyi, nagłych wysileń, po których
nastawało zwykle wycieńczenie. Multany i
Woloszczyzna, zaczynają teraz kwitnąć na
nowo. Jeżeli nam jeszcze pozostaje co do-
życzenia, to chyba to, ażeby oświecenie lu-
du uczyniło równy postęp z innemi reforma-
mi. Nieliczne szkoły, jakie posiadamy, nie-
dźwignęły się jeszcze ze swego upadku. Od
ołtarza aż do strzechy poziomey wszystko
potrzebuje religijnego i narodowego oświe-
cenia. Bez tego nasze instytucje nie miałyby
wewnętrznej rękojmi trwałości. Organiza-
cya wojska nie jest w tym przypadku. Wiel-
ka liczba młodzieży, która niedawno w
miękkosci i próżnowaniu czas przepędzała,
porzuciła teraz życie zniewieściale; zbiera
się ona pod hasłem narodowem i to mamo-
cny wpływ na duszę i ciało. Lecz cóż się
stanie z przyszłym pokoleniem? Mamyż je-
szcze dłużej wysyłać nasze dzieci z oyczy-
zny, ażeby się usposobiły do przyszłego po-
wołania? Powszechnem więc być musi ży-
czeniem, ażeby w Jassach, Bukarescie, Bo-
tochanie i Krajowie, założone były gymna-
zya, a prócz tych i stosowna liczba szkół
elementarnych.

W Ł O C H Y.

RZYM 15 Lutego.

— Obecności wojsk austriackich w na-
szem mieście winni jesteśmy utrzymanie cią-
głej spokojności. Wszędzie gdzie one nie
wkroczyły, współcześnie z wojskiem papie-
skim, zdarzały się mniej lub więcej zna-
czące zajścia. Wszystkim cudzoziemcom
wszelkich stanów i w jakimkolwiek bądź ce-
lu tu przybywającym, objawiono rozkaz od-
dalania się; rozkaz ten dotknął szczegól-
niey średnie i pracujące klasy. Wszyscy
będący tu zagraniczni uczniowie uniwersy-
tetu są objęci tym rozkazem, zarządzono
także zamknięcie otworzonego ledwo uni-

wersytetu, a profesorom jako szczególną
łaskę, dozwolono odbywać w domu prelekcy-
e dla tutejszych. Dawne przysłowie: *Bononia
docet*, w krótkie już nie będzie mogło być
zastosowane. Zdaje się jednak, że przed kilku
dniami, kardynał Albani i dowódca austriya-
cki, wysłali razem pięciu gońców. Broszura
pod tytułem: »Rozmowy o wypadkach dzien-
nych w roku 1831« bez miejsca druku, lecz
która wyszła w Pessaro, jest przypisana
xciu Canosa, zgadza się bowiem z jego wi-
dokami wyrzeczonemi w gazecie modenskiej
p. t. *Głos prawdy*. Powszechnie rozszerzona
wieść niesie, że książę, który po wywołaniu
z Neapolu mieszkał po większej części w
modenskiem, jest przeznaczony na dyrekto-
ra policyi w legacyah.

PORTUGALIA

LIZBONA 11 Stycznia.

— Podług listów z nadgraniczy hiszpań-
skiej, władzę mieyskie aresztują ciągle oso-
by, wzniciające nieufność do korpusu obser-
wacyjnego hiszpańskiego; aresztowanych li-
czba bardzo wielka, a wielu uniknęło uwię-
zienia przez szybką ucieczkę. Wskutek tych
wiadomości, w stolicy objawia się pewne nie-
ukontentowanie; dla przytłumienia takowego
gazeta nadworna zamieszcza często wyjątki
z gazety madryckiej przedrukowane z *Quo-
tidienne*, że mocarstwa europejskie bardzo
przychylnie Don Miguelowi, i że w krótkie przy-
będzie do Tagu eskadra, dla poparcia jego
sprawy. Don Miguel przybywa bardzo czę-
sto z Queluz do miasta; dnia 1. przybył do
pałacu Bemposta, dnia 2. znajdował się na
uroczystości kościelnej w kaplicy Atnea, a
wczoraj udał się do kościoła Stey Lucy gdzie
także obchodzono uroczyste święto. Infant
był i dziś spodziewany w stolicy, lecz przy-
były statek parowy z Londynu z depeszami
od ajenta w Londynie pana Biheiro Saraiva
zatrzymał Don Miguela w Queluz. Wsku-
tek otrzymanych wiadomości, które się po-
dobno ściagały do wyspy Madeiry, odbyła się
natychmiast rada ministrów; a po niej wysła-
no szybko płynący statek z depeszami do gu-
bernatora tej wyspy. Przez użycie surowych
środków przy ściąganiu przymuszanej poży-
czki, rząd zebrał cokolwiek pieniędzy, i wy-
płacił zaległe pensye niektórych urzędników
za lipiec sierpień i wrzesień 1830 r.

DONIESIENIE TEATRALNE

W przyszły wtorek to jest: dnia 13 mar-
ca 1832, na benefis *Paula Felicjana Mił-
kowskiego* dane będzie nowe dzieło sceni-
czne w pięciu porach pod tytułem *SAINT-CLAIR*
ułożone przez tegoż Milkowskiego z roman-
su angielskiego pod napisem *St-Clair* — al-
bo *Wygnańcy na wyspie Barra*.